

Conference Proceedings

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ

การประชุมวิชาการระดับชาติราชมงคลสุรินทร์ ครั้งที่ 11

“วิจัยและนวัตกรรมวิถีใหม่”

ระหว่างวันที่ 17-18 กันยายน 2563
ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
วิทยาเขตสุรินทร์

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในสถานการณ์
การระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 กรณีศึกษาเขตพื้นที่
องค์การบริหารส่วนตำบลสวายจีก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

Factors Affecting Disaster Prevention and Mitigation in the Situation of the
COVID-19 Outbreak: A Case Study of Sawai Jeek Subdistrict Administrative
Organization Area, Muang District, Buriram Province

สุพัตรา หงส์ลอยลม^{1*} อารีญา พันธุ์สุวรรณ² อิศริยา ตี้อ้อม³ รพีพรรณ พงษ์อินทร์วงศ์⁴
กิตติกวินท์ เอี่ยมวิริยาวัฒน์⁵ กิตติกร ฮวดศรี⁶ และธนิดา นันทกาน⁷

สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์¹²³⁴⁵⁶⁷

ชื่อผู้เขียนประสานงาน (Corresponding Author) : supatra@nhp.ac.th นางสาวสุพัตรา หงส์ลอยลม

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านความภูมิใจที่ส่งผลต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในสถานการณ์ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลสวายจีก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาสาสมัครป้องกันฝ่ายพลเรือนที่ส่งผลต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในสถานการณ์ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลสวายจีก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน จำนวน 160 คนที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจีก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณ 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าทดสอบเชิงพหุคูณ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านความภูมิใจและด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาสาสมัครป้องกันฝ่ายพลเรือนที่ส่งผลเชิงบวกต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในสถานการณ์ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลสวายจีก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ 0.01

คำสำคัญ: ด้านความภูมิใจ งานอาสาสมัครป้องกันฝ่ายพลเรือน การดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

Abstract

The objectives of this research were : 1) To study the factors of pride that affect the disaster prevention and mitigation performance in the situation of the COVID 19 outbreak, a case study of the Sawai Jeek Subdistrict administrative organization, Muang district, Buriram province ; and to study the factors of knowledge about civil defence volunteer work affecting the disaster prevention and mitigation performance in the situation of the COVID-19 outbreak, a case study of Sawai Jeek Subdistrict administrative organization, Muang district, Buriram province. This research is a quantitative

research. Sample group these included 160 civilian defence volunteers in the area responsible for the Sawai Jeek Subdistrict administrative organization. The instrument used to collect data was approximately 5 scale questionnaires. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation and multiple regression. The study found that factors of pride and knowledge of civil defence volunteer work that affects disaster prevention and mitigation performance in the situation of the COVID 19 a case study of Swai Jeek Subdistrict administrative organization, Muang district, Buriram province, statistically significant at a level of 0.01

Keywords : Pride, Civil Defense Volunteer Work, Disaster Prevention and Mitigation Operation

บทนำ

นโยบายการพัฒนาประเทศของรัฐบาลของประเทศไทยทุกยุคทุกสมัยมีเป้าหมายเพื่อให้เกิดความผาสุกในสังคมไทย ซึ่งจะเห็นชัดเจนจากกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปีเป้าหมายนั้นเพื่อให้ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนและน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการดำรงชีวิต นอกจากนี้ในยุคของนายกรัฐมนตรีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ยังได้ส่งเสริมให้เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกันทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ เอกชนและองค์กรอิสระ เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศในทุกๆ ด้าน เช่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม และกระทรวงพาณิชย์

เป็นต้นที่มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันซึ่งจะเห็นชัดเจนในบริบทของชุมชนในระดับตำบลและหมู่บ้านที่มีการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาชุมชนให้เกิดความผาสุก อย่างไรก็ตามในบริบทของจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งเป็นจังหวัดที่อยู่ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ได้มีการนำนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศสู่การปฏิบัติในระดับจังหวัดเพื่อให้ประชาชนในจังหวัดบุรีรัมย์เป็นเมืองท่องเที่ยวอารยธรรมขอมและเมืองกีฬา เมืองที่เน้นเกษตรปลอดภัย เมืองคนดีศรีบุรีรัมย์และการส่งเสริมคุณภาพชีวิตประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ดังนั้นเพื่อให้เกิดการพัฒนาจังหวัดจึงมีการร่วมมือทุกภาคส่วนได้แก่พัฒนาชุมชน พาณิชย์จังหวัดและอุตสาหกรรมจังหวัดเข้ามาดูแลด้านการผลิตสินค้าและบริการให้มีมาตรฐานและสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน ด้านหน่วยงานสาธารณสุขได้เข้ามาดูแลด้านสุขอนามัยและความปลอดภัยของสินค้าและบริการ รวมทั้งสุขภาพด้านร่างกายและจิตใจของประชาชนผ่านพลังขับเคลื่อนจากอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน นอกจากนี้พัฒนาชุมชนได้เข้าไปส่งเสริมการผลิตสินค้าในชุมชนและส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีวิถี และความสงบเรียบร้อยของชุมชนนั้นได้รับการเฝ้าระวัง การตรวจสอบและการบริการชุมชนจากหน่วยงานกรมการปกครอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์การบริหารส่วนตำบลที่ส่งเสริม สนับสนุนและดูแลชุมชนอย่างใกล้ชิด ในองค์การบริหารส่วนตำบลจะมีสมาชิกในชุมชนที่เป็นอาสาสมัครป้องกันฝ่ายพลเรือน หรือเรียกว่า อปพร. อาสาสมัครกลุ่มนี้จะเป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่ในการเฝ้าระวัง สอดส่องสถานที่ที่ไม่ปลอดภัย สังเกตสถานที่ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดสาธารณภัย อำนวยความสะดวกด้านความปลอดภัยให้กับสมาชิกในชุมชน (สำนักงานจังหวัดบุรีรัมย์, 2559)

อย่างไรก็ตามในช่วงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2563 ได้เกิดการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด 19 ทั่วโลก ซึ่งส่งผลให้แต่ละประเทศมีนโยบายที่จะป้องกันการแพร่ระบาดของของไวรัสโควิด 19 โดยเฉพาะในประเทศไทยก็ได้มีนโยบายระดับประเทศ สู่การปฏิบัติในระดับภูมิภาคและระดับจังหวัดรวมถึงระดับชุมชน หน่วยงานที่เข้ามาร่วมกิจกรรมในการป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด 19 ในระดับชุมชนได้แก่ศูนย์อปพร.องค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งจะปฏิบัติงานร่วมกับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการสอดส่องดูแลพื้นที่ของชุมชนให้ปลอดภัยจากการแพร่เชื้อของไวรัสโควิด 19 และจังหวัดบุรีรัมย์เป็นจังหวัดหนึ่งที่อยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างและเนื่องจากจังหวัดบุรีรัมย์มีการ

คมนาคมหลายประเภททั้งเครื่องบิน รถไฟและเส้นทางรถยนต์ทำให้มีความเสี่ยงที่ประชาชนต่างถิ่นโดยเฉพาะชาวต่างชาติจะนิยมเข้ามาในพื้นที่จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ในระยะแรกที่จังหวัดบุรีรัมย์ยังไม่มีมาตรการป้องกันการแพร่เชื้อไวรัสดังกล่าวทำให้เป็นจังหวัดกลุ่มแรกที่มีผู้ติดเชื้อไวรัสโควิด 19 นอกจากนี้พื้นที่เสี่ยงจะอยู่ในเขตอำเภอเมือง เนื่องจากว่าเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจระดับจังหวัด ซึ่งจากข้อมูลพบว่าพื้นที่อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์เป็นพื้นที่ที่มีประชากรจำนวน 210,785 คนมีจำนวนหมู่บ้านทั้งสิ้น 323 หมู่บ้านคิดเป็นร้อยละ 12% ซึ่งทำให้มีแนวโน้มที่จะป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสได้ยากกว่าอำเภออื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ซึ่งเป็นตำบลที่มีประชากรในชุมชนร้อยละ 70 เข้ามาทำงานในเขตเทศบาลเมืองบุรีรัมย์นอกจากนี้ในตำบลสวายจิกยังเป็นพื้นที่หมู่บ้านต้นแบบวิสาหกิจชุมชนและเป็นหมู่บ้านท่องเที่ยววิถีทำให้มีผู้สนใจเข้ามาศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่องดังนั้นในพื้นที่ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์จึงมีเสี่ยงที่จะมีผู้ติดเชื้อไวรัสโควิด 19 อย่างไรก็ตาม มาตรการบุรีรัมย์เฮลตี้ (Buriram healthy) ทำให้เกิดความร่วมมือในการทำงานระหว่างอาสาสมัครป้องกันฝ่ายพลเรือนและอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการปฏิบัติงานตรวจวัดไข้ ตรวจบัตรประจำตัวผู้ที่เข้าออกพื้นที่รวมทั้งสนับสนุนให้การป้องกันการแพร่เชื้อไวรัสโควิด 19 อย่างเป็นระบบโดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำเนินงานของอาสาสมัครป้องกันฝ่ายพลเรือนในเขตพื้นที่ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ซึ่งได้รับการยอมรับว่าอาสาสมัครป้องกันฝ่ายพลเรือนมีการปฏิบัติงานที่เป็นต้นแบบที่ดีตำบลหนึ่ง ซึ่งทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะเข้าไปศึกษาเพื่อที่จะทราบปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของอาสาสมัครป้องกันฝ่ายพลเรือนขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ และเพื่อจะได้นำองค์ความรู้ไปขยายในเขตพื้นที่อื่นๆ ต่อไป จึงนำมาสู่การกำหนดวัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

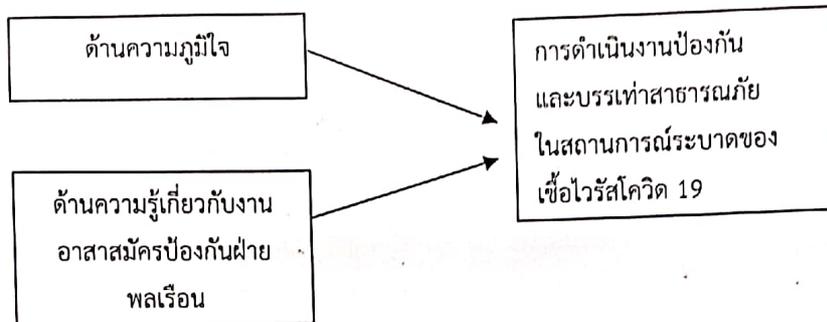
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านความภูมิใจที่ส่งผลต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในสถานการณ์ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาสาสมัครป้องกันฝ่ายพลเรือนที่ส่งผลต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในสถานการณ์ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

กรอบแนวคิดการวิจัยและสมมติฐานการวิจัย

นักวิชาการด้านการจัดการได้กล่าวว่าการที่บุคคลจะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นจะต้องมีทัศนคติที่ดีต่องาน มีความภูมิใจในงานที่ปฏิบัตินอกจากนั้นจะมีความตระหนักเสมอว่าตนเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าขององค์กรจะต้องให้ความสำคัญและประโยชน์ขององค์กรมาก่อนซึ่ง การบริหารทรัพยากรมนุษย์อย่างมีประสิทธิภาพนั้นเมื่อได้บุคลากรเข้ามาปฏิบัติงานแล้วจะต้องให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและประโยชน์ที่ได้จากการทำงานให้กับพนักงานนอกจากนั้นจะต้องส่งเสริมให้บุคลากรเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการทำงานเป็นพลเมืองที่ดีขององค์กร (Organ, 1991) ซึ่งผลจากการที่บุคลากรในองค์กรเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมดังกล่าวก็จะทำให้ผลลัพธ์ของงานออกมาเป็นเชิงบวก ดังนั้นในการศึกษานี้ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการเป็นบุคลากรที่ดีมาใช้เป็นแนวทางส่งเสริมการวิจัยในครั้งนี้และได้นำกรอบแนวคิดของนักวิจัยที่ได้เคยศึกษามาก่อนเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยประมวล สุขพอและกานต์ เสกขุนทด (2559) จึงนำมาสู่การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในสถานการณ์

ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีกรอบแนวคิดในการวิจัยดังรูปที่ 1 และนำมาสู่การกำหนดสมมติฐานการวิจัยได้ 2 ข้อดังนี้

รูปที่ 1 : กรอบแนวคิดการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในสถานการณ์ระบาดของเชื้อ

ไวรัสโควิด 19 กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

ที่มา: พัฒนจากกรอบแนวคิดของ ประมวล สุขพอและกานต์ เสกขุนทด (2559)

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านความภูมิใจที่ส่งผลต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในสถานการณ์ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาสาสมัครป้องกันฝ่ายพลเรือนที่ส่งผลต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในสถานการณ์ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

การวิจัยนี้ได้นิยามตัวแปรในการศึกษาดังนี้

ปัจจัยด้านความภูมิใจ คือระดับพฤติกรรมของผู้ที่มีจิตอาสาธรรมา ที่เต็มใจช่วยปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก โดยบุคคลเหล่านี้จะสมัครเข้ามาเป็นอาสาสมัครป้องกันฝ่ายพลเรือนมีหน้าที่ด้วยความเต็มใจและมีความสุขที่ได้ปฏิบัติงานในหน้าที่ ได้แก่การ สอดส่องสถานที่ที่ไม่ปลอดภัยเสี่ยงต่อการเกิดสาธารณภัยสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัย พื้นที่รองรับการอพยพ เส้นทางอพยพการระงับและบรรเทาสาธารณภัย การช่วยเหลือผู้ตกอยู่ในอันตราย ผู้อพยพ และหรือ ผู้ประสบภัย

ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาสาสมัครป้องกันฝ่ายพลเรือน คือ ระดับทักษะ วิธีการและแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของอาสาสมัครป้องกันฝ่ายพลเรือน (อปพร.) กับฝ่ายต่างๆ เช่น ส่วนราชการ ตำรวจ ทหาร สถาบันการศึกษา ภาคีเครือข่ายเอกชน โดยอาสาสมัครป้องกันฝ่ายพลเรือนจะเข้าร่วมฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกับฝ่ายต่างๆสนับสนุนและหรือร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในการป้องกันการโจรกรรม การก่ออาชญากรรม การชุมนุม และการก่อความไม่สงบร่วมควบคุม ตรวจสอบตราบุคคลที่น่าจะเป็นอันตรายต่อความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองร่วมการฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การรักษาความปลอดภัยกับฝ่าย ต่าง ๆ

การดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย คือ ระดับผลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ซึ่งทำให้ส่วนราชการที่ดูแลการปฏิบัติงานของ อปพร. ได้รับการยอมรับและชื่นชมในการปฏิบัติงานว่ามีพฤติกรรมที่เป็นจิตอาสาพร้อมให้ความช่วยเหลือประชาชน อปพร. ในสังกัดขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิกมีการปฏิบัติงานที่เป็นต้นแบบที่ดีด้านการปฐมพยาบาลเบื้องต้นตามหลักวิธีการ มีทักษะในการปฏิบัติงานด้านการจราจรด้วยความชำนาญ ปฏิบัติภารกิจถูกวิธีตามขั้นตอนการที่ได้รับการฝึกอบรมถึงมีความสามารถในการใช้เครื่องมือสื่อสารอย่างถูกวิธี

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรได้แก่อาสาสมัครป้องกันฝ่ายพลเรือน จำนวนทั้งสิ้น 160 คน ข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์จากองค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ (3 มีนาคม 2563) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยใช้กลุ่มประชากร จำนวน 160 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนวรรณกรรมและได้นำกรอบแนวคิดการศึกษา

ประมวล สุขพอและกานต์ เสกขุทต (2559) และได้ทำการสร้างแบบสอบถาม เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลการวิจัย มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัย และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และนำมาสร้างเป็นนิยามตัวแปร

ขั้นตอนที่ 2 สร้างแบบสอบถามจากแนวคิดเกี่ยวกับความภาคภูมิใจ การความรู้เกี่ยวกับงานอาสาสมัครป้องกันฝ่ายพลเรือน และการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยซึ่งครอบคลุมนิยามตัวแปรที่กำหนด กำหนดตัวเลือก 5 ระดับ โดยมีลักษณะการตอบจากระดับมากที่สุดจนถึงระดับน้อยที่สุด โดยปรึกษาผู้เชี่ยวชาญในการทำวิจัย

ขั้นตอนที่ 3 ได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่คุณเชี่ยวชาญแนะนำ (Nunnally, Jum C. and Bernstein, Ira H. , 1994)

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นตอนตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือดังนี้

4.1 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา ความถูกต้องของสำนวนและภาษาที่ใช้

4.2 ทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ทำการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยนำแบบสอบถามไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่คล้ายคลึงกับประชากรที่ทำการศึกษานับ 30 ตัวอย่าง พบว่าแบบสอบถามในแต่ละด้านมีระดับความเชื่อมั่นระหว่าง 0.709-0.908 สรุปได้ว่าแบบสอบถามมีระดับความเชื่อมั่นอยู่ในเกณฑ์ดีและนำไปใช้ได้ ส่วนค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่พบว่ามีระดับความเที่ยงตรงในแต่ละด้านมีระดับค่าน้ำหนักปัจจัย (factor loading) ระหว่าง .422-.883 (Nunnally, Jum C. and Bernstein, Ira H. , 1994)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลในการวิจัยดังนี้

3.1 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้มาจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่มีการรวบรวมเอาไว้แล้ว อาทิ หนังสือวิชาการ บทความ วิทยานิพนธ์ วารสาร และสื่อสิ่งพิมพ์

3.2 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เก็บรวบรวมข้อมูลจากการใช้แบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างได้แก่ สมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 160 คน

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ของตัวแปรก่อนที่จะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งพบว่าค่าสหสัมพันธ์ของตัวแปรในการศึกษาเป็นดังนี้ความภาคภูมิใจ มีค่าสหสัมพันธ์กับการความรู้เกี่ยวกับงานอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เท่ากับ ($r = .512, p < 0.01$), ความภาคภูมิใจ มีค่าสหสัมพันธ์กับการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเท่ากับ ($r = .507, p < 0.01$), การความรู้เกี่ยวกับงานอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน มีค่าสหสัมพันธ์กับการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเท่ากับ ($r = .558, p < 0.01$) ดังนั้นจะเห็นได้ว่าตัวแปรทั้งหมดในการศึกษามีความสัมพันธ์กันในระดับที่อยู่ในเกณฑ์ข้อกำหนดหรือต่ำกว่า 0.8 (Nunnally, Jum C. and Bernstein, Ira H, 1994.) ไม่ทำให้เกิดปัญหา (multicollinearity) ดังตาราง 1

ตารางที่ 1: การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในสถานการณ์

ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 กรณีศึกษาของค้การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

ตัวแปร	ความภาคภูมิใจ	การความรู้เกี่ยวกับงานอาสาสมัครป้องกันภัยพลเรือน	การดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
Mean	3.767	3.778	3.795
S.D.	.776	.749	.683
ความภาคภูมิใจ	1		
การความรู้เกี่ยวกับงานอาสาสมัครป้องกันภัยพลเรือน	.512**	1	
การดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	.507**	.558**	1

*** $p < .01$, a Beta coefficients with standard errors in parenthesis

ตารางที่ 2: การวิเคราะห์ผลการวิเคราะห์การถดถอย (Multiple Regression Analysis)

Model	Standardized Coefficients	Unstandardized Coefficients	Sig	Adjusted R Square	VIF
	Beta	Std.Error			

Constant		.186	.583		
ความภาคภูมิใจ	.179** (.025)	.049	.000	.395	2.017
การความรู้เกี่ยวกับ งานอาสาสมัคร ป้องกันฝ่ายพลเรือน	.213** (.039)	.047	.000		

ตัวแปรตาม การดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

***p < .01 , a Beta coefficients with standard errors in parenthesis

ก่อนที่จะทำการวิเคราะห์การถดถอยผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 160 คน เป็นเพศชาย ร้อยละ 100 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 26-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 55 และอายุ 31-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 25 และอายุมากกว่า 36 ปี คิดเป็นร้อยละ 20 นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 80 มีสถานภาพสมรส

จากตารางที่ 2 จะอธิบายได้ว่าตัวแปรที่นำมาศึกษาในครั้งนี้ร่วมกันทุกตัวแปรสามารถพยากรณ์การเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามได้ร้อยละ 39.5 และการวิจัยครั้งนี้ตอบวัตถุประสงค์ ทั้งหมด 3 ข้อ ดังนี้

เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ว่า ปัจจัยด้านความภูมิใจที่ส่งผลเชิงบวกต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในสถานการณ์ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

มีนัยสำคัญทางสถิติ ($b_1 = .179, p < 0.01$) โดยพบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนมีความภาคภูมิใจต่อการได้รับเลือกให้ปฏิบัติงานเพื่อสังคมโดยปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายจากศูนย์อพพร.องค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ในการการเฝ้าระวัง สอดส่องสถานที่ที่ไม่ปลอดภัย สังเกตสถานที่ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดสาธารณภัย อำนาจความสะดวกด้านความปลอดภัยให้กับสมาชิกในชุมชนโดยเฉพาะในช่วงการเฝ้าระวังการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ซึ่ง

อพพร.จะต้องทำงานร่วมกับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ซึ่งทำให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับความไว้วางใจในการปฏิบัติงานในครั้งนี้ ดังนั้นผลการวิจัยสนับสนุนสมมติฐานที่ 1

เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนที่ส่งผลเชิงบวกต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในสถานการณ์ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ มีนัยสำคัญทางสถิติ ($b_2 = .213, p < 0.01$) โดยพบว่าอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนมีความรู้และมีทักษะ วิธีการและแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อพพร.) กับฝ่ายต่างๆ เช่น ส่วนราชการ ตำรวจ ทหาร สถาบันการศึกษา ภาศึเครือข่ายเอกชน โดยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจะเข้าร่วมฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกับฝ่ายต่างๆ สนับสนุนและหรือร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในการป้องกันการโจรกรรม การก่ออาชญากรรมการชุมนุมในชุมชนและปฏิบัติงานร่วมกับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านได้เป็นอย่างดีทำให้ผลการดำเนินงานในการปฏิบัติงานได้รับการยอมรับ ดังนั้นผลการวิจัยสนับสนุนสมมติฐานที่ 2

การอภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้เกิดการยืนยันกรอบแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในสถานการณ์ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งในการวิจัยนี้ได้ทำการทดสอบสมมติฐาน 2 สมมติฐาน และผลการวิจัยสนับสนุนทั้งสองสมมติฐาน โดยรายละเอียดเป็นดังนี้ ปัจจัยด้านความภูมิใจที่ส่งผลเชิงบวกต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในสถานการณ์ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งงานวิจัยที่ผ่านมาได้กล่าวว่าการที่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนมีความภูมิใจในการทำงานก็จะทำให้มีความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานให้ผลลัพธ์ออกมามีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนที่ร่วมกิจกรรมด้วย (ประมวล สุขพอและกานต์ เสกขุนทด, 2559 และปรีวัตร ยมเกิด, 2560) ซึ่งสนับสนุนวัตถุประสงค์การศึกษาข้อที่ 1 ปัจจัยด้านความภูมิใจที่ส่งผลเชิงบวกต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในสถานการณ์ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

อย่างไรก็ตามการศึกษาของ สมประสงค์ อยู่ทะเล (2554) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในการป้องกันอาชญากรรมในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี และพบว่าการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในการปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่นการปฏิบัติงานร่วมกับศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเทศบาลเมืองหนองปรือ ได้แก่การได้รับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกับฝ่ายต่างๆ เช่น สาธารณสุข ฝ่ายเทศกิจ ฝ่ายการศึกษาทำให้อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนมีโอกาสได้พัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองซึ่งงานวิจัยที่ผ่านสนับสนุนวัตถุประสงค์ครั้งนี้ข้อที่ 2 ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนที่ส่งผลเชิงบวกต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในสถานการณ์ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ การวิจัยนี้ได้นำแนวคิดพฤติกรรมการเป็นพลเมืองที่ดีขององค์กร (Organ,1991) มาอธิบายกรอบแนวคิดในการศึกษานี้จะเห็นได้ว่าหากองค์กรใด หรือหน่วยงานใดที่มีบุคลากรที่มีน้ำใจ มีความมุ่งมั่น เสียสละเวลาเพื่อส่วนร่วม การมุ่งประโยชน์ของส่วนรวมมาเป็นอันดับแรก การมุ่งมั่นพัฒนาความรู้ความสามารถของตน ทำให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานมีความรู้ในการทำงานแล้วก็จะทำให้ผลการปฏิบัติงานขององค์กรออกมาตามเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ

บทสรุป

ดังนั้นจะเห็นได้ ปัจจัยด้านความภูมิใจและด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนที่ส่งผลเชิงบวกต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในสถานการณ์ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ 0.01 และสนับสนุนสมมติฐานทั้ง 2 สมมติฐานซึ่งการศึกษานี้มีแนวคิดพฤติกรรมการเป็นพลเมืองที่ดีขององค์กร (Organ,1991) อธิบายกรอบแนวคิดในการศึกษานี้จะเห็นได้ว่าหากองค์กรใด หรือหน่วยงานใดที่มีบุคลากรที่มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานและมีความรู้ในการทำงานแล้วก็จะทำให้ผลการปฏิบัติงานขององค์กรออกมาตามเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ การวิจัยนี้เป็นเพียงการวิจัยเฉพาะพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์และได้ศึกษาเฉพาะในช่วงเกิดสถานการณ์การระบาดของไวรัสโควิด 19 งานวิจัยนี้จะประโยชน์ต่อการนำไปพัฒนาอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเพื่อนำความรู้ไปพัฒนาศักยภาพของศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในพื้นที่อื่น การวิจัยในอนาคตควรศึกษาตัวแปรอื่นๆ เช่น ขั้นตอนการทำงาน วิธีการทำงาน การสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ และควรศึกษาในบริบทอื่น

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ผู้วิจัยใคร่ขอขอบคุณชุมชนบ้านหัววัว ตำบลเสม็ด อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รพีพรรณ พงษ์อินทร์วงศ์ ที่ได้คำแนะนำในการทำวิจัยในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

ประมวล สุขพอ และกานต์ เสกขุนทด. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาล

ตำบลในจังหวัดปราจีนบุรี. วารสารชุมชนวิจัย. ปีที่10 ฉบับที่ 3. หน้า 96-72.

ปรีวัตร ยมเกิด. (2560). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์ ใน รายงานสืบเนื่องการประชุมสัมมนาวิชาการ (Proceedings) การนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ครั้งที่ 17. หน้า 1676-1687.

พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

สมประสงค์ อยู่ทะเล. (2554). การมีส่วนร่วมของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในการป้องกันอาชญากรรมในเขตเทศบาล

เมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี. ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐ

ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา สำนักงานจังหวัดบุรีรัมย์ .(2559). ข้อมูลทั่วไปจังหวัดบุรีรัมย์. บุรีรัมย์. สำนักงานจังหวัดบุรีรัมย์

องค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก. (2562). ข้อมูลพื้นฐาน. เข้าถึงเมื่อ (3 มีนาคม 2563). เข้าถึงได้จาก

(http://www.sawajieek.go.th/index.php?op=dynamiccontent_detail&dynamiccontent_id=112424&id=27004)

Nunnally, Jum C. and Bernstein,Ira H. (1994). Psychometric Theory. New York, NY: McGraw-Hill.

Organ, D. W., and Konovsky, M. (1989). Cognitive versus affective determinants of

organizational citizenship behavior. *Journal of Applied Psychology*. 74(1), 157-164.